

MIRO GAVRAN, PREDSJEDNIK MATICE HRVATSKE

Želja nam je da naša veza s akademskom zajednicom bude još intenzivnija

Matica hrvatska najstarija je kulturna institucija hrvatskoga naroda. Utemeljena je 1842. godine sa svrhom promicanja nacionalnog i kulturnog identiteta u područjima umjetničkog, znanstvenog i duhovnog stvaralaštva, gospodarstva i javnoga života, te skrbi za društveni razvitak

RAZGOVARAO: PETAR BILOBRK

Predsjednik Matice hrvatske, pisac **Miro Gavran** rođen je u Gornjoj Trnavi 1961. Piše drame, romane, pripovijetke. Član je i suradnik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Gavran je najizvođeniji hrvatski dramski pisac. Djela su mu prevedena na **40 jezika**. Njegove knjige imale su **više od 250 izdanja u zemlji i inozemstvu**. Po Gavranovim dramama i komedijama nastalo je više od **400 kazališnih premijera** širom svijeta, a vidjelo ih je više od tri milijuna ljudi.

Ove godine najstarija hrvatska kulturna institucija obilježava 180 godina postojanja, a u povodu toga razgovarali smo s predsjednikom Matice hrvatske **Mirom Gavranom**, koji je na tu dužnost izabran 6. studenoga 2021.

Poštovani gospodine Gavran, iako je vrlo teško sažeti 180 godina rada jedne kulturne ustanove, možete li nam u nekoliko rečenica predstaviti Maticu hrvatsku?

– Matica hrvatska proteklih 180 godina skrbi o jeziku, kulturnom i nacionalnom identitetu, prosvjeti, znanosti i gospodarstvu u Hrvata. Pored zagrebačke Središnjice, u kojoj djeluje 20 odjela, imamo i 102 ogranka u Hrvatskoj, 16 u Bosni i Hercegovini, te devet diljem svijeta, od Beča do Subotice. Svoj je rad Matica hrvatska otpočela 1842. godine tiskanjem knjige Ivana Gundulića. Od tada pa sve do danas izdavačka djelatnost iznimno je bitna odrednica djelovanja Matice hrvatske, ali i organiziranje tribina, simpozija, okruglih stolova, umjetničkih događanja.

Misija Matice hrvatske je, rekli ste, promicanje kulturnog i nacionalnog identiteta. Koliko je to važno danas, u 21. stoljeću, i na koji način planirate raditi na promicanju kulturnog i nacionalnog identiteta?

– U globaliziranom svijetu za male su narode institucije poput Matice hrvatske od iznimno velikog značenja žele li sačuvati svoju posebnost. Velik broj naših simpozija i danas je posvećen najznačajnijim osobnostima našega političkog, znanstvenog i kulturnog života; nastojimo kanonizirati i valorizirati ono najvrjednije iz naše umjetničke baštine, a istodobno i afirmirati suvremene umjetnike i znanstvenike. Naša suradnja s uglednim ljudima i važnim institucijama iz svijeta također pridonosi afirmiranju hrvatskoga nacionalnog identiteta u globalnim

Svečana proslava 180. obljetnice utemeljenja Matice hrvatske

Festival knjige u MH

okvirima. Planiramo u bliskoj budućnosti poraditi i na prevodnji najvažnijih povijesnih i književnih tekstova i njihovu plasmanu u inozemstvu.

Važnu ulogu u radu i provođenju aktivnosti ima i članstvo. Tko sve može postati i biti član? Zasigurno se javlja potreba za mlađim članstvom koje bi aktivno djelovalo u radu Matice. Postoji li način da se približite mlađim ljudima?

– Članstvo je presudno za naš uspjeh. U ovome trenutku imamo oko 4300 članova, a možemo se pohvaliti da nam se u proteklih desetak mjeseci broj

novoprimljenih članova utrostručio u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Članom može postati svaka punoljetna osoba koja prihvaća naš program. Otvoreni smo prema svim generacijama, ali posebno nas veseli pomlađivanje članstva i činjenica da nam pristupa sve više studenata i sveučilišnih profesora. Potpisali smo u lipnju ugovor o suradnji s Fakultetom hrvatskih studija, do kraja godine planiramo predstaviti naš rad studentima na fakultetima na Sveučilištu u Rijeci, Osijeku i Zagrebu, a početkom iduće godine u Mo-

staru, Splitu, Zadru i drugdje. Naša mrežna stranica i stranice na društvenim mrežama svakoga se tjedna ažuriraju novostima iz našeg rada, na stajat ćemo da to bude još i bolje. Početkom godine nabavili smo tehničku opremu pa sada snimamo naše tribine i atraktivnija predavanja, a krećemo i s Maticinim podcastom, čime se namjeravamo još više približiti mladima... Ali želja nam je i otvarati teme bliske mladim ljudima. Budući da smo na ovogodišnjoj Maticinoj Komunikološkoj školi na Korčuli imali 12 marljivih studenata komuni-

kologije i novinarstva Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatskoga katoličkog sveučilišta, odlučili smo im dati priliku obavljanja dvomjesečne prakse u našem dvotjedniku *Vijenac*. I ovaj razgovor s vama koristim kao prigodu da pozovem mlade ljude, osobito studente, da prate na našim mrežnim stranicama najave događanja u Matici hrvatskoj i da svakako dođu konzumirati one programe koji im se učine privlačnima.

Prirodna suradnja

Članovi Matice hrvatske tijekom povijesti bili su i mnogi naši sunarodnjaci koji su prepoznati u javnom, akademskom i znanstvenom radu. Akademski zajednica je uvijek bila vrijedan partner Matice hrvatske, a to se očituje i u otvaranju Kluba Matice hrvatske na Fakultetu hrvatskih studija u lipnju ove godine. **Kako je i zašto došlo do te suradnje?**

– Ta suradnja nam se čini više nego prirodnom, a dogodilo se i to da su neki od djelatnika Matice hrvatske donedavno bili studenti Fakulteta hrvatskih studija, a neki od profesora na tom fakultetu su naši vrijedni članovi i suradnici, tako da je taj korak samo produbljivanje suradnje koja je u neformalnom obliku već postojala.

Želja nam je da naša veza s akademskom zajednicom idućih mjeseci i godina bude još intenzivnija.

Na koncu prve godine va-

“

Osnovali smo radnu skupinu od pet uglednih jezikoslovaca sa zadatkom da u okrilju Matice hrvatske iznjedre nacrt Zakona o hrvatskom jeziku

šeg mandata kao predsjednika ove naše najstarije hrvatske institucije, možete li se malo osvrnuti na ono što je učinjeno ove jubilarne godine? Jeste li uspjeli ostvariti, naravno s vašim suradnicima, sve što ste planirali?

– Imam sjajan tim suradnika i zahvaljujući njima ostvarili smo gotovo sve što smo u mom i našem “predizbornom” programu najavili u studenome prošle godine: pokrenuli smo tribinu “Sučeljavanja u Matici hrvatskoj” na kojoj tematiziramo najaktualnija pitanja našeg društvenog, političkog i gospodarskog života; osnovali smo nekoliko novih ogranka u zemlji i inozemstvu; pokrenuli Prvi festival knjige u Matici hrvatskoj, na kojem smo u četiri dana upriličili čak 39 promocija knjiga; u Ozlju smo nedavno organizirali simpozij o brendiranju lokalne zajednice kroz djelovanje naših ogranka; povećali broj članova; osnovali radnu skupinu od pet uglednih jezikoslovaca sa zadatkom da u okrilju Matice hrvatske iznjedre nacrt Zakona o hrvatskom jeziku; do kraja ove godine zabilježiti ćemo više od 100 događanja u zagrebačkoj Središnjici te više od 500 događanja u našim ograncima. Nastojimo na otvorenosti prema sredinama u kojima djelujemo i nastojimo na transparentnosti našega rada. Za oko 400 posto prisutniji smo sa svojim aktivnostima u medijima nego u istom razdoblju prošle godine, što svjedoči da je i javnost prepoznala da sve ono što nastaje u Matici hrvatskoj ima svoju vrijednost i da je relevantno za naše društvo.

A ono što je najvažnije, izbjegavajući bilo kakvo politiziranje, nastojimo na razvijanju stručnog i kritičkog odnosa prema svim pojavama koje se tiču naše suvremenosti i budućnosti. Poštujemo i njegujemo tradiciju, ali smo istinski zauzeti za građenje bolje hrvatske budućnosti.

JURICA GALOIC/PIXSELL

MIRKO CVJETKO